

ทำไมคำว่า "ไทย" ต้องมี "ย" ยักษ์

นำเสนอเมื่อ : 25 ก.ย. 2552

คำว่า ไทย ซึ่งเขียนโดยมีอักษร ย ยักษ์ สะกด หรือเคียงอยู่กับ ท ทหาร พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานนิยามว่า ไทย 1 (ไท) น. ชื่อประเทศและชนชาติที่อยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพรมแดนติดต่อกับลาว เขมร มาเลเซีย และพม่า

ทั้งนี้ หนังสือตำราหรือหนังสือประวัติศาสตร์ของไทยในสมัยก่อน ไม่ว่าจะเขียนชื่อประเทศหรือชนชาติ ส่วนใหญ่เขียนว่า ไท ทำให้เกิดข้อสงสัยว่าเหตุใดจึงต้องเขียนให้มีตัว ย ในสมัยหลัง

มีผู้วินิจฉัยไว้ดังมีสาระสำคัญในหนังสือ บันทึกสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ปีที่ 1 ฉบับที่ 5 มิถุนายน 2475 คำว่า ไท กล่าวกันว่า เนื่องมาจากคำจีนคือ ไท ไถ ไท ประเด็นสำคัญของปัญหาก็คือเมื่อกล่าวกันว่าเนื่องมาจากคำจีน 3 คำนั้น ไม่มีตัว ย แล้วเหตุใดจึงมาเขียนให้มีตัว ย

ข้อนี้มีผู้เสนอข้อวินิจฉัย 2 ท่าน ดังนี้

1. พระเจนจันทรอักษร (สุดใจ ตัณฑทาภาศ) วินิจฉัยว่า

ก.) คำว่า ไถ คงจะเล็งเอาอักษรจีนที่ภาษาแต้จิ๋วอ่านว่า ไถ ฮกเกี้ยนอ่านว่า ไถ กวางตุ้ง ปักกิ่ง กลาง อ่านว่า ตา หรือ ต่า ในหนังสือฉังฮี้เขียน แปลว่า แรกเริ่ม ใหญ่ มหึมา

ข.) คำว่า ไถ คงจะเล็งเอาอักษรจีน ซึ่งภาษาจีนทุกภาษาอ่านว่า ไถ ในหนังสือฉังฮี้เขียนแปลว่า ใหญ่ที่สุด

หาก ไท เนื่องมาจากภาษาจีนแล้ว ผู้บัญญัติท่านคงเล็งเอาคำว่า ไถ เพราะแปลว่าใหญ่ที่สุด และยังเป็นนามสกุลคนโบราณด้วย ครั้นสืบมาหลายชั่วคน คำว่า ไถ ก็แผลงเป็น ไท ส่วนคำว่า ไท เป็นภาษาไทย แปลว่าผู้เป็นใหญ่ คงแผลงมาจากคำว่า ไถ หรือ ไท

สำหรับเหตุผลที่เขียนว่า ไทย (มีตัว ย) หนังสือมูลบทบรรพกิจ ฉบับพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย) กล่าวว่า คำไม่มลายเป็น 2 อย่าง คำไม่มลายที่มี ตัว ย สะกด คำนั้นเป็นภาษามคธอย่างหนึ่ง คำที่มีแต่ไม่มลายล้วนด้วยเป็นคำไทยอย่างหนึ่ง

การเขียนว่า ไท แล้วเอาตัว ย สะกด ก็ยังอ่านว่าไทย หรือผู้มีอำนาจแผนอักษรศาสตร์สมัยต่อมา เห็นว่าภาษามคธเป็นภาษาบาลีอันขลัง จึงใช้ ตัว ย สะกดคำว่า ไท ให้เขียนว่า ไทย

2. พระพิณจวรฤกษา (แสง สาลิตุล) วินิจฉัยว่า ตรวจสอบภาษาไทยในจารึกสุโขทัยก่อนหน้าที่ 3 มีคำว่า ไท ใช้โดยมีตัว ย แถมก็มี ไม่มีตัว ย แถมก็มี ไตแต่สันนิษฐานโดยประมวลความในจารึก

คือสันนิษฐานว่าตัว ย เกิดเมื่อจารึกเป็นภาษามคธ (หน้าที่ 6) มีคำว่า สิวะยยามโก รมุมราชา เมื่อเรียงพระนามพระเจ้าแผ่นดินลงเป็นภาษามคธมี ตัว ย แล้ว ภาษาไทยก็เลยใส่ตัว ย ลงไปด้วย เพื่อให้พระนามขึ้นสู่ภาษาอันศักดิ์สิทธิ์ซึ่งนับถือกันอยู่มาก แต่คำว่า ไท ที่มีชื่อนามพระเจ้าแผ่นดินยังปล่อยให้ล้นอยู่ก่อน เห็นจะมาเริ่มใส่ตัว ย เติมภายหลังแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถลงมา

ส่วนคำว่า ไท คือ ไท แต่ทำไม ไท จึงไม่ถูกเติมตัว ย ข้อนี้ก็ต้อตอบโดยหลักว่าภาษามคธไม่มีไม่ไท และความรู้สึกในเวลาหนึ่งดูเหมือนจะแปลกันว่าคำแทนพระนามพระเจ้าแผ่นดิน ใช้ในทางแทนเทวดาก็มี

ถ้าหากว่าเป็นคำจีนดังที่พระเจนจันทรอักษรได้แปลแล้ว ปัญหาเรื่องแปลว่าอะไรก็ไม่มีในคำนี้ สรุปได้ว่าเราใช้คำว่า ไทย (ท ทหาร-สระไอไม่มลาย-ย ยักษ์) สำหรับเรียกประเทศ คน สังคม วัฒนธรรม ภาษา และสิ่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับราชอาณาจักรไทย หรือเรียกทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ในพื้นแผ่นดินที่มีชื่อเป็นทางการว่า ประเทศไทย คำว่า ไทย เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า THAI (T-H-A-I)

ที่มา : เอกสารสถิติบุคคลสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสร้างเอกลักษณ์แห่งชาติ
โดย อ.ประพัฒน์ ตริณรงค์